

at Maksimum for Lærerlønnen er 3,600 Kr. plus det Tilskud paa 300 Kr., som de fik for et Aarstid eller to siden, saa de kan naa op paa 3,900 Kr. Men for Privatseminariernes Vedkommende tror jeg, jeg tør hævde, at ikke en eneste af deres Lærere naar ud over 3,600 Kr. om Aaret, og sikkert ikke 10 Lærere ved samtlige Privatseminarier naar op til de 3,600 Kr. De private Seminarers Lønninger er efter Bilagene, som det er oplyst af Ministeren, 237,000 Kr., og det normale er, at der ved hvert Seminarium er 5 Lærere og en Forstander, altsaa 6, og da der er 16 Seminarier, er det 96 Lærere. Den gennemsnitlige Lønning ved Privatseminarierne bliver saaledes ca. 2,400 Kr. aarligt. Ingen af deres Lærere har i alt Fald over 3,600 Kr., og der er, som sagt, neppe 10, der er naaet op til det Beløb.

Jeg var glad ved at høre, at den højtærede Minister stillede i Udsigt, at Privatseminarierne kunde faa udbetalt deres Statstilskud noget tidligere. Det er jo et højst uheldigt Forhold for Seminarierne, at det Tilskud, vi her er i Færd med at vedtage, efter den sædvanlige administrative Praksis først skal udbetales en Gang i Juni Maaned 1917, altsaa om halvandet Aar og 2—3 Maaneder efter Finansaarets Udløb. Jeg vil dog tro, at det kunde ordnes saa praktisk indenfor Administrationen, at selv om man ikke var i Stand til at udbetale Seminarierne hele Beløbet i December Termin, fordi alle Beregningerne ikke kan være i Orden til den Tid, saa vilde det dog kunne lade sig gøre paa den Maade, Ministeren antydede, at udbetale et à conto Beløb. Det kan man jo indenfor andre Undervisningsformer. Jeg ved f. Eks., at private Realskoler faar udbetalt en Del af Tilskuddet à conto i December Termin og Resten i den paafølgende Juni Termin.

Jeg skønner imidlertid, at man ikke fra Flertallets Side vil kunne tage imod mit Underændringsforslag. Jeg tillader mig da at henstille een Ting til den højtærede Minister. Hvis dette Underændringsforslag ikke kan vedtages, vil Ministeren saa ikke tage under Overvejelse, om der ikke under de Forhold, vi er inde under, er Privatseminarier, som eventuelt kunde nedlægges, uden at berettigede Interesser i særlig Grad krænkedes derved. Der er jo private Seminarier baade det ene og det andet Sted, der ikke har selvstændige Bygninger, og hvis Lærerpersonele staar i en noget løsere Tilknnytning til det, idet det er Folk, der hovedsagelig har faste Embeder andetsteds og

kun gennem Timelærervirksomhed er knyttede til Seminariet. Hvis der kunde nedlægges 2 à 3 Seminarier, vilde vi endda have Seminarier nok til at besøge Lærerruddannelsen herhjemme, og det vilde føre med sig, baade at Antallet af Elever vilde stille sig gunstigere paa de andre Seminarier, og at det ogsaa vilde komme til at stille sig noget gunstigere for disse med Hensyn til Tilskuddet. Men selvfølgelig skulde man ikke gaa hæsblesende til Værks overfor disse Seminarier; der skulde tages alle rimelige og naturlige Hensyn. Forholdet er imidlertid dette, at naar vi herhjemme har Brug for, skal vi sige, mellem 400 og 500 Lærere om Aaret, saa kan det nok besørges af de 4 Statsseminarier og 12—13 Privatseminarier; saa de 16 Seminarier er strengt taget ikke alle nødvendige. Hvis Ministeren vil stille sig velvilligt overfor den Tanke, at ogsaa Privatseminarierne kan faa udbetalt deres Tilskud paa et tidligere Tidspunkt, i alle Tilfælde en Del deraf, vil jeg under de forhaandenværende Forhold være tilbøjelig til at tage mit Underændringsforslag tilbage, men jeg vil gerne først høre Ministerens Udtalelser om dette.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Keiser-Nielsen): Jeg maa overfor det ærede Medlems (Slebsager) fornyede Fremhævelse af Indtægtsnedgangen paa 108,000 Kr. gentage, at der naturligvis ogsaa er nogen Udgiftsnedgang, men den kan jeg ikke angive, og den er vanskelig at angive. Det er imidlertid noget, som man maaske kunde faa frem under en Kommissionsbehandling. De 108,000 er altsaa ikke nogen økonomisk Nedgang, men en Indtægtsnedgang, som man kan angive ligefrem efter Elevkontingentet; men der vil ogsaa spares visse Udgifter. Det ærede Medlem nævnedes noget om 15,000 Kr., som var indsluttede i de 79,000 Kr. Nej, de er indsluttede i de 88,000 Kr. Der har hidtil været et samlet Tilskud paa 88,000, og det er det, vi ved denne Bevilling forøger med 79,000.

Med Hensyn til det Spørgsmaal, det ærede Medlem sidst nævnedes, om jeg vilde stille mig velvilligt til en mulig Nedlæggelse af nogle af de bestaaende Privatseminarier, skal jeg straks svare bekræftende, at det vil jeg meget gerne. Det er lidt vanskeligt lige i Øjeblikket, idet den stærke Nedgang, der har været, ikke har ramt Privatseminarierne ensartet; den har været stor ved nogle og mindre ved andre; men der er ganske vist 2—3 Seminarier, som i det sidste Aar har faaet indmeldt et saa lille